85 години

Международна научно-практическа конференция

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Том II

85 години

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

„Димитър А. Ценов" - Свищов

Международна научно-практическа конференция

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

8-9 ноември 2021 г.

Том II



СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Свищов, 8-9 ноември 2021 г.

Посветена на 85 години от създаването
на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“

Сборник с доклади

ТОМ II

Международната научно-практическа конференция е организирана в изпълнение на проект №НФ-2-2021 „Устойчиво развитие и социално-икономическа кохезия през XXI век – тенденции и предизвикателства“, финансиран със средства по Наредба на МОН за насърчаване на научно-изследователската дейност

Академично издателство „Ценов“
Свищов
2021

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ
Проф. д-р Марияна Божинова
Ректор на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ - председател
Проф. д. н. Борислав Борисов
Проф. д. н. Божидар Божинов
Проф. д-р Стоян Проданов
Доц. д-р Галина Чиприянова
Доц. д-р Здравко Любенов
Доц. д-р Иван Марчевски
Доц. д-р Ирена Емилова
Доц. д-р Искра Пантелеева
Доц. д-р Катя Личева
Доц. д-р Людмил Несторов
Доц. д-р Марина Николова
Доц. д-р Пламен Петков
Доц. д-р Силвия Костова
Доц. д-р Христо Сирашки

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ
Доц. д-р Румен Ерусалимов - *председател*
Проф. д-р Пенка Шишманова
Проф. д-р Стефан Симеонов
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Маруся Смокова-Стефанова
Доц. д-р Светослав Илийчовски
Доц. д-р Теодора Филипова
Гл. ас. д-р Асен Божиков

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Проф. д-р Любчо Варамезов - *председател*
Проф. д-р Анета Денева
Проф. д-р Атанас Атанасов
Проф. д-р Йордан Василев
Проф. д-р Красимир Шишманов
Проф. д-р Маргарита Богданова
Проф. д-р Пенка Шишманова
Проф. д-р Стефан Симеонов
Доц. д-р Александър Ганчев
Доц. д-р Венцислав Василев
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Маруся Смокова-Стефанова
Доц. д-р Румен Ерусалимов
Доц. д-р Светослав Илийчовски
Доц. д-р Теодора Филипова

Публикуваните материали са рецензирани. Авторите носят отговорност за съдържанието на материалите, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници и езиковото оформление на текстовете.

ISBN 978-954-23-2069-2 (print)
ISBN 978-954-23-2070-8 (online)

D. A. TSENOV ACADEMY OF ECONOMICS – SVISHTOV

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND SOCIO-ECONOMIC COHESION IN THE 21ST CENTURY: TRENDS AND CHALLENGES

Svishtov, 8th - 9th November 2021

Dedicated to the 85th anniversary since the establishment of D. A. Tsenov Academy of Economics

Conference Proceedings

VOLUME II

The international scientific and practical conference has been organized as implementation of project SF-2-2021 "Sustainable Development and Socio-Economic Cohesion in the 21st Century: Trends and Challenges", financed with funds by Ordinance of the Ministry of Education and Science for encouraging scientific research

Tsenov Academic Publishing House
Svishtov
2021

PROGRAM COMMITTEE
Prof. Mariyana Bozhinova, Ph.D.
Rector of D. A. Tsenov Academy of Economics
Prof. Borislav Borissov, D.Sc.
Prof. Bozhidar Bozhinov, D.Sc.
Prof. Stoyan Prodanov, Ph.D.
Assoc. Prof. Galina Chipriyanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Zdravko Lyubenov, Ph.D.
Assoc. Prof. Ivan Marchevski, Ph.D.
Assoc. Prof. Irena Emilova, Ph.D.
Assoc. Prof. Iskra Panteleeva, Ph.D.
Assoc. Prof. Katya Licheva, Ph.D.
Assoc. Prof. Lyudmil Nestorov, Ph.D.
Assoc. Prof. Marina Nikolova, Ph.D.
Assoc. Prof. Plamen Petkov, Ph.D.
Assoc. Prof Silviya Kostova, Ph.D.
Assoc. Prof Hristo Sirashki, Ph.D.

ORGANIZING COMMITTEE
Assoc. Prof. Rumen Erusalimov, Ph.D., Chairman
Prof. Penka Shishmanova, Ph.D.
Prof. Stefan Simeonov, Ph.D.
Assoc. Prof. Krasimira Slaveva, Ph.D.
Assoc. Prof. Marusya Smokova-Stefanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Svetoslav Iliychovksi, Ph.D.
Assoc. Prof. Teodora Filipova, Ph.D.
Head Asst. Asen Bozhikov, Ph.D.

EDITORIAL COMMITTEE
Prof. Lyubcho Varamezov, Ph.D., Chairman
Prof. Aneta Deneva, Ph.D.
Prof. Atanas Atanasov, Ph.D.
Prof. Yordan Vasilev, Ph.D.
Prof. Krasimir Shishmanov, Ph.D.
Prof. Margarita Bogdanova, Ph.D.
Prof. Penka Shishmanova, Ph.D.
Prof. Stefan Simeonov, Ph.D.
Assoc. Prof. Aleksandar Ganchev, Ph.D.
Assoc. Prof. Ventsislav Vassilev, Ph.D.
Assoc. Prof. Krasimira Slaveva, Ph.D.
Assoc. Prof. Marusya Smokova-Stefanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Rumen Erusalimov, Ph.D.
Assoc. Prof. Svetoslav Iliychovski, Ph.D.
Assoc. Prof. Teodora Filipova, Ph.D.

The published materials have been reviewed. The authors are responsible for the content and layout of their papers, the opinions expressed, the data used and the sources cited.

ISBN 978-954-23-2069-2 (print)
ISBN 978-954-23-2070-8 (online)

СЪДЪРЖАНИЕ

ТОМ II

МЕНИДЖМЪНТ, МАРКЕТИНГ, ПЛАНИРАНЕ, МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА, БИЗНЕС ИНФОРМАТИКА

МЕЖДУНАРОДНАТА ПРОИЗВОДСТВЕНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ
В СЪВРЕМЕННИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕН БИЗНЕС
Проф. д.ик.н. Таня Горчева 7

INTEGRATION PROCESSES IN INTERNATIONAL BUSINESS: DIAGNOSIS
OF PREREQUISITES, PARAMETRIZATION AND SIMULATION
D. Sc. Econ., Professor, Illya Khadzhynov, D. Sc. Econ., Professor, Maryna Savchenko
Docent, PhD in Economics, Mariia Shkurat 16

ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОПОРЦИИ, ДИСПРОПОРЦИИ… КОХЕЗИЯ?
(ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ)
Проф. д-р Веселин Бояджиев 25

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ В КОНТЕКСТА НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19
Гл. ас. д-р Весела Петрова, Доц. д-р Боряна Трифонова,
Гл. ас. д-р Бориславa Гълъбова, **Проф. д-р Емил Димов** 34

ГРАДЪТ - ИКОНОМИЧЕСКИ КАТАЛИЗАТОР
ЗА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНА
Проф. д-р Константин Калинков 43

ПОЛИТИКИ (НЕ)ОСНОВАНИ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА
Проф. д-р Маргарита Богданова 51

КОНЦЕПТУАЛИЗИРАНЕ НА СИСТЕМНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ОБРАТИ
Проф. д-р Никола Янков 59

INSTITUTIONAL CHANGES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION
OF AGRICULTURE TO INFLUENCE UKRAINIAN AGRO – EXPORTS
Assoc. Prof. Oksana Kiforenko, PhD 66

ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ
КОМПЕТЕНЦИЙ БЕЛОРУССКИХ МЕНЕДЖЕРОВ
Доктор экономических наук, профессор Наталья Маковская 74

ПРОБЛЕМЫ СТИМУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ
ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
Профессор, доктор экономических наук Вардан Бостанджян,
Кандидат экономических наук, д-р Армине Захарян, **Юлиана Акобян** 80

СЪВРЕМЕННИ МАРКЕТИНГОВИ АСПЕКТИ НА ПАЗАРА
НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Ваня Григорова ……..…….. 91

РОЛЯТА НА ОРГАНИЗАЦИОННАТА КУЛТУРА
ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА
Доц. д-р Корнелия Тодорова ……..……..…….…….. 100

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА
КАТО ФАКТОР НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЕФЕКТИВНОСТТА
НА НОВА ПАРАДИГМА НА ИНДУСТРИАЛНОТО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Александър Александрович Сергеев …..……...…….……. 108

ОРГАНИЗАЦИОННИ ПРОЦЕСИ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Анатолий Асенов …...…….…..……. 116

ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕГРЯВАНЕ И МОБИНГ
В ДИГИТАЛНА РАБОТНА СРЕДА
Доц. д-р Венета Христова …….……..……. 124

БИЗНЕС МОДЕЛИ И ТЕНДЕНЦИИ НА ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ
Доц. д-р Веселин Попов, Доц. д-р Петя Емилова ……..……. 132

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИНФЛУЕНСЪР МАРКЕТИНАГА В БИЗНЕСА
Доц. д-р Виржиния Иванова …….……. 139

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ
ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ С УСЛУГИ НА БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Галина Захариева …….……. 147

ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ – КЛЮЧОВ ФАКТОР
ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОМЯНАТА
Доц. д-р Георги Кондев ……..…….……. 155

ВЛИЯНИЕ НА TQM И ВЪНШНИТЕ РИСКОВЕ
ВЪРХУ ПРОЦЕСИТЕ СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕ
НА ПРОМЯНАТА В ОРГАНИЗАЦИЯТА
Доц. д-р Георги Кондев, Докторант Ирена Михайлова …….……..……. 164

ЕКОИНОВАЦИИ И РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОСТ
Доц. д-р Дафина Донева …..……. 172

ЕТИКА И ЕТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА –
МОДЕЛИ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР
Доц. д-р Евелина Парашкевова, Докторант Изабела Йонкова …….……. 179

МОДЕЛИРАНЕ НА ЕКСПОРТНАТА ПАЗАРНА ОРИЕНТАЦИЯ
Доц. д-р Здравко Любенов ……..……. 187

ВЛИЯНИЕ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19
ВЪРХУ ДЪЛГОСРОЧНИТЕ НАГЛАСИ И НАВИЦИТЕ
ПРИ ПОТРЕБЯВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ
Доц. д-р Иван Марчевски, Ас. д-р Криста Нейкова ……..……. 191

РЕЦЕСИЯТА ПОРОДЕНА ОТ COVID-19 И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ
ЗА ПРОМЕНИ В БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Людмил Несторов ……..……. 199

РЕКЛАМНИТЕ АГЕНЦИИ В КОМУНИКАЦИОННИЯ ПРОЦЕС
Доц. д-р Пенка Горанова ……...…….……. 210

ЕФЕКТЪТ НА РОЗЕНТАЛ – КОНТРОЛНИ И УПРАВЛЕНСКИ АСПЕКТИ
Доц. д-р Пепа Стойкова, Доц. д-р Ирена Емилова ……...…….……. 218

ДИГИТАЛНАТА ЕКОСИСТЕМА – ТЕХНОЛОГИИ И БИЗНЕС МОДЕЛИ
Доц. д-р Петя Емилова, Доц. д-р Веселин Попов ……...……...……. 227

РАЗБИРАНЕ ЗА РОЛЯТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО
В ПОСТИГАНЕТО НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Румяна Златева ……..……. 234

НАМАЛЯВАНЕ НА РАСТЕЖА И ДЕСТАБИЛИЗИРАЩИ
ЕФЕКТИ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ
ГЛОБАЛНАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Румяна Златева, Доц. д-р Али Балканли ……..……. 241

ТЕОРЕТИЧНИ И ЕМПИРИЧНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА КОМУНИКАЦИОННАТА
ПОЛИТИКА НА ТЪРГОВСКАТА СТРУКТУРА
Доц. д-р Христина Михалева, Х. ас. д-р Светла Атанасова ……..……. 250

МЯСТО И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОЦЕСА ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА ПРОЕКТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОСТАНАЛИТЕ ПРОЦЕСИ
Доц. д-р Христо Сирашки ……..…… 259

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНОВАЦИИТЕ В ИНДУСТРИАЛНОТО
ПРЕДПРИЯТИЕ В УСЛОВИЯТА НА КРИЗА
Гл. ас. д-р Бориславa Гълъбова ……..……..…… 266

ДИФУЗИЯТА НА ИНОВАЦИИ В БЪЛГАРИЯ
Гл. ас. д-р Даниела Илиева ……..……...…. 276

АЛГОРИТЪМ ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ
В ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНСТИТУЦИЯ
Гл. ас. д-р Деница Загорчева ……....…. 284

УПРАВЛЕНИЕ НА КАРИЕРАТА –
ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ
Гл. ас. д-р Десислава Алексиева ……....…. 292

УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО В ОРГАНИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Елена Йорданова ……..…..… 298

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ПЛАНИРАНЕТО
НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕСА
Гл. ас. д-р Елица Лазарова …….……..... 303

ГЛОБАЛНАТА ТЪРГОВИЯ С ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ
ПРОДУКТИ КАТО ДВИГАТЕЛ НА РАСТЕЖА
Гл. ас. д-р Ивайло Петров …….…..…. 312

ВЛИЯНИЕ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО
ВЪРХУ ЦИФРОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ
Гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова …….……..… 320

СТРАТЕГИЧЕСКА КОРПОРАТИВНА ОТГОВОРНОСТ –
ОСОБЕНОСТИ И ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Милен Динков …… 328

МЕДИКО-ГЕОГРАФСКАТА КОХЕЗИЯ В БЪЛГАРИЯ
Гл. ас. д-р Нели Веселинова …… 335

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ИЗНОС В КОНТЕКСТА
НА ПАНДЕМИЯТА ОТ КОВИД-19
Гл. ас. д-р Недялко Несторов ……..…..…… 343

КОРПОРАТИВНАТА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ
КАТО КОМПОНЕНТ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ –
ВЗАИМОВРЪЗКИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
Гл. ас. д-р Станислава Стоянова …….……. 349

ИНТЕГРИРАНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ КАТО ИНСТРУМЕНТ
ЗА ПОСТИГАНЕ НА КОНВЕРГЕНЦИЯ МЕЖДУ РЕГИОНИТЕ
Ас. д-р Мариела Стоянова …….……. 357

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ ПРИ КРИЗА - СЪВРЕМЕННИ
ИЗМЕРЕНИЯ И ВЪЗМОЖНИ БИЗНЕС РЕШЕНИЯ
Ас. д-р Надежда Стефанова ……..…. 363

РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА РЕКЛАМНИЯ ПРОЦЕС В АГРОБИЗНЕСА
Ас. д-р Пламен Петров ……..……. 371

INTERNATIONAL ENTREPRENEURSHIP IN THE NEXT NORMAL:
CHALLENGES AND OPPORTUNITIES
Sen. lect. Margarita Mihaylova, PhD …….…….. 378

СИСТЕМИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА МАРКЕТИНГОВАТА
ДЕЙНОСТ В ДИГИТАЛНА СРЕДА
Д-р Ралица Янева …….…. 385

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА МЪРЧАНДАЙЗИНГОВОТО ПРОДУКТОВО НИВО ПОСРЕДСТВОМ МАТРИЦАТА ARTHUR D. LITTLE – A. D. L.
Х. ас. д-р Светла Атанасова ……..... 393

THE IMPACT OF ELECTRONIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT PRACTICES ON ACHIEVING COMPETITIVE ENTREPRENEURSHIP FOR BUSINESS ORGANIZATIONS
Mohamed Mostafa Ali AlBaz, PhD, Lecturer,
Adham Said Ali Ibrahim, MSC, PhD Student ……..……..… 401

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТНИ ЕКИПИ В МУЛТИПРОЕКТНА СРЕДА
Докторант Боян Врančев ……..…….. 409

ИНОВАЦИИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА „ЗЕЛЕНИ“ ПОЛИТИКИ В ХОТЕЛИЕРСТВОТО
Докторант Владо Божилов ……...……..……. 416

КОНФЛИКТИТЕ В ОРГАНИЗАЦИЯТА И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
Докторант Мария Велкова ……..… 425

ОТРАСЛИ НА ИКОНОМИКАТА

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИЯТ ТУРИЗЪМ И БЪЛГАРСКАТА ПРОЕКЦИЯ
Проф. д-р Марияна Божинова ……..… 435

ИНДУСТРИАЛНА ПОЛИТИКА В ДЪРЖАВИ С РАЗВИВАЩИ СЕ ПАЗАРИ В КОНТЕКСТА НА ИНДУСТРИЯ 4.0
Проф. д.ик.н. Евгений Савелев, Проф. д.ик.н. Виталина Куриляк …….…….. 443

ОСОБЕНОСТИ НА ФОРМИРАНЕ НА МЕХАНИЗМА НА УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИТЕ КОМПАНИИ ВЪВ ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИТЕ
Проф. д-р Анета Денева, Докторант Рустам Асланзаде ……..... 451

БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ КАТО АТРАКТИВНИ НИЪРШОРИНГ ДЕСТИНАЦИИ
Проф. д-р Любчо Варамезов, Кармен Врančев ……... 457

ДИГИТАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА – ИНСТРУМЕНТ НА УПРАВЛЕНСКОТО КОНСУЛТИРАНЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СМАРТ ТУРИЗМА
Доц. д-р Николай Цонев, Докторант Данаил Алеков ……..…….. 464

ВЛИЯНИЕ НА КРИЗИСНИТЕ СЪБИТИЯ ВЪРХУ ТЪРГОВИЯТА НА ДРЕБНО
Доц. д-р Венцислав Перков ……. 472

ЗНАЧИМОСТ НА АГРАРНИЯ СЕКТОР ЗА НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Виолета Блажева …….…….. 480

НОВИ ИЗМЕРЕНИЯ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ БИЗНЕС
В ДИГИТАЛНА СРЕДА
Доц. д-р Искра Пантелеева ……..….. 488

ТУРИЗЪМ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19
Доц. д-р Любка Илиева ……..….. 497

ФОРМИРАНЕ НА СЕНЗОРНИ ИЗЖИВЯВАНИЯ В ТУРИСТИЧЕСКИТЕ
ПАКЕТИ КАТО ФАКТОР ЗА ЗАВРЪЩАНЕ НА ТУРИСТИТЕ
В ДЕСТИНАЦИЯТА
Доц. д-р Мариана Янева, Д-р Ралица Георгиева ……..… 505

БИЗНЕС ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТИТЕ ПО ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ
И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕТО ИМ В ТУРИСТИЧЕСКИТЕ
РАЙОНИ В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Мариана Янева, Д-р Стилияна Басмаджиева ……. 513

СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ АГРАРЕН СЕКТОР
В УСЛОВИЯ НА ТРАНСФОРМИРАЩА СЕ
КЪМ УСТОЙЧИВОСТ ИКОНОМИКА
Доц. д-р Марина Николова ……..…… 523

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВ КООПЕРАТИВЕН
МОДЕЛ В БЪЛГАРСКОТО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
Доц. д-р Маруся Линкова ……..….. 532

ИЗИСКВАНИЯ ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВОСЛОВНИ
И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД В ЦЕХОВЕТЕ
ЗА КОНФЕКЦИОНИРАНЕ НА ОБУВНИ ИЗДЕЛИЯ
Доц. д-р Николай Карев ……..……. 539

ТЪРГОВИЯТА НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ –
АНАЛИЗИ И ТЕНДЕНЦИИ
Доц. д-р Петранка Мидова ……..…… 547

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОЦЕНКА НА ПАКЕТИ ОТ АКЦИИ
Доц. д-р Светослав Илийчовски ……..... 555

ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ТЕКСТИЛНАТА ИНДУСТРИЯ
В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Сергей Найденов, Докторант Калин Петров Киряков …….. 564

ОМНИКАНАЛНАТА ИНТЕНЗИВНОСТ НА АСОРТИМЕНТНО ПРЕДЛАГАНЕ
КАТО ДЕТЕРМИНАНТА НА ПОТРЕБИТЕЛСКАТА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ
Доц. д-р Симеонка Петрова …. ……...571

КООПЕРИРАНЕ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВ
РАСТЕЖ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Славена Стоянова ……..…… 579

РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА И ПРОГРАМИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ
ТЕРИТОРИЯТА И ТУРИЗМА В СЪВРЕМЕННИТЕ УСЛОВИЯ
Доц. д-р Тихомир Личев ……. 587

СОЦИАЛНАТА КОХЕЗИЯ – ХАРАКТЕРИСТИКИ
И ТЕОРЕТИЧНА РАМКА
Гл. ас. д-р Ваня Ганева ……..….. 595

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА БЕЗОТГОВОРНОСТ
Гл. ас. д-р Емил Николов …… 603

ЗАЕТИТЕ ЛИЦА В ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ –
СЪСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ
Гл. ас. д-р Зоя Иванова …… 611

ИНТЕЛИГЕНТНИ РЕШЕНИЯ ЗА ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО –
ОБЛАЧНА БАЗИРАНА ТОЧКА НА ПРОДАЖБА
Гл. ас. д-р Иван Маринов …… 619

КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА - МОДЕЛ ЗА ПОВИШАВАНЕ
УСТОЙЧИВОСТТА НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО
Гл. ас. д-р Илияна Кръстева ……... 625

ДИНАМИКА В ЗАЕТОСТТА НА ЛЕГЛОВАТА БАЗА ПО БЪЛГАРСКОТО
ЧЕРНОМОРИЕ ЗА ПЕРИОДА 2019-2021г.
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова……632

ПРИЛОЖЕНИЕ НА СКЛАДОВИТЕ СИСТЕМИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА
ТЪРГОВСКИТЕ ПРОЦЕСИ ПРИ ОМНИКАНАЛНИ ТЪРГОВЦИ
Гл. ас. д-р Марияна Кътева…….. 638

ХОТЕЛИЕРСТВОТО В БЪЛГАРИЯ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19
Гл. ас. д-р Павлин Павлов ……..……645

ПЛАНЪТ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ – СМЯНА НА ПРИОРИТЕТИТЕ
В ТРАНСПОРТНИЯ СЕКТОР
Гл. ас. д-р Петя Коралова-Ножарова, Гл. ас. д-р Щерьо Ножаров…….……651

МРЕЖОВИ ВЕРИГИ НА ДОСТАВКА В АГРОБИЗНЕСА
Гл. ас. д-р Радка Ненова ……..…….…….659

ДИНАМИКА И РАЗВИТИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕНОСТТА
НА ТРУДА В СЕКТОР УСЛУГИ
Гл. ас. д-р Силвия Господинова …….……...667

СЪЩНОСТНИ АСПЕКТИ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Цветелина Кабакчиева ……..……675

ФОТОВОЛТАИЧНИТЕ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТА
НА ЗЕЛЕНАТА СДЕЛКА
Гл. ас. д-р Явор Станев ……681

ТЕРИТОРИАЛНА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА СЕКТОР НЕДВИЖИМА
СОБСТВЕНОСТ И ФАКТОРИТЕ, КОИТО МУ ВЛИЯЯТ
Гл. ас. д-р Яна Стоенчева ……..….. 686

ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИТЕ
НАМЕРЕНИЯ НА МЛАДИТЕ
Ас. д-р Ивайло Костов ……..695

НАЧИНИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДРЕБНИЯ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ
БИЗНЕС В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА СЛЕД COVID-19
Ст. преп. Елка Узунова ……702

ПРОИЗВОДСТВО НА ВОДОРОД ЧРЕЗ ЯДРЕНИ ЦЕНТРАЛИ –
ПЕРСПЕКТИВИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
Д-р Борислав Боев ……...……..708

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ТРЪЖНИТЕ ПРОЦЕДУРИ В УПРАВЛЕНИЕТО
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ – АКЦЕНТИ И ПРОБЛЕМИ
Доктор Валери Велковски ……..…….716

ПРОГРАМАТА ЗА ПРОФИЛАКТИКАИ РЕХАБИЛИТАЦИЯ
НА НОИ КАТО ЧАСТ ОТ ДЪРЖАВНАТА ПОЛИТИКА
ЗА ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ
Доктор Кристина Георгиева ……..725

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
НА ИНДУСТРИАЛНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО КОХЕЗИОННАТА
ПОЛИТИКА ПРЕЗ XXI-ВЕК
Докторант Айтен Сабри …….. 733

ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО
Докторант Александър Личев ……740

ПРИКЛЮЧЕНСКИЯТ ТУРИЗЪМ КАТО НЕРАЗДЕЛНА
ЧАСТ ОТ СВЕТОВНИЯ ТУРИЗЪМ
Докторант Виктория Янакиева ……..748

НЕГАТИВНИ ПРОЯВЛЕНИЯ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО
НА МЕДИЦИНСКИЯ ТУРИЗЪМ
Докторант Десислава Александрова ……..754

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА
ЗА СЕРИАЛИЗАЦИЯ НА ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ ОТ СТРАНА НА ООП
Докторант Димитър Райчев ……761

THE GROWTH DECREASING AND DESTABILIZATION EFFECTS OF THE COVID-19 PANDEMIC ON THE GLOBAL ECONOMY[1]

Assoc. Prof. Rumyana Zlateva, PhD [2]
Assoc. Prof. Ali O. Balkanli, PhD [3]

Abstract: *The report examines the impact of Covid-19 disease, which emerges in the context of uncertainty about the depth and duration of the crisis, the effects on economic growth, destabilization with dimensions on the socio-economic sustainability of the global economy. In this context, sustainability is discussed as the ability of the global economy in a state of pandemic to maintain certain, pre-set levels of achievement in the context of dynamic and unpredictable transformations. The paper highlights the role of governments in taking balanced action to minimize the negative consequences. The main goals of governments for economic prosperity are related to sustainable growth and stabilization of the economy. The focus is on the short-term consequences, given their significance at the moment, and the implementation of some possible short-term measures to overcome them. It is stated that it is undoubtedly, but at a later stage, that it is good to develop long-term policies for restructuring the economy and economic activity, taking into account the long-term consequences.*

Key words: *Socio-economic sustainability, Global economy, Development, Pandemic, Covid-19*

JEL: I15; O10; 020

НАМАЛЯВАНЕ НА РАСТЕЖА И ДЕСТАБИЛИЗИРАЩИ ЕФЕКТИ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ ГЛОБАЛНАТА ИКОНОМИКА

Доц. д-р Румяна Златева
Доц. д-р Али Балканли

Резюме: *Докладът разглежда въздействието на заболяването от Covid-19, което се очертава в контекста на неопределеност относно дълбочината и продължителността на предизвиканата криза, ефектите върху икономическия растеж, дестабилизацията с измерения върху социално-икономическата устойчивост на глобалната икономика. В този контекст, устойчивостта се разисква като способност на глобалната икономика в състояние на пандемия да запази определени, предварително зададени нива на постигане на цели в условията на динамични и трудно предвидими трансформации.*

[1]Настоящият доклад е частично финансиран по проект № РД-08-108/02.02.2021 „Интелигентно управление: устойчиво социално-икономическо развитие“ от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”.

[2]r.zlateva@shu.bg, Konstantin Preslavsky University of Shumen

[3]aobalkan@istanbul.edu.tr, Istanbul University

В разработката се откроява ролята на правителствата за предприемане на балансирани действия в посока минимизиране на негативните последствия. Основните цели на правителствата за икономическото благосъстояние се свързват с устойчивия растеж и стабилизирането на икономиката. Поставя се фокус върху краткотрайните последствия, предвид значимостта им за момента, и прилагането на някои възможни краткосрочни мерки за преодоляването им. Посочва се, че несъмнено, но на по-късен етап, е добре да се разработят дългосрочни политики за преструктуриране на икономиката и стопанската активност като се вземат предвид дългосрочните последици.

Ключови думи*: социално-икономическа устойчивост, глобална икономика, пандемия, Ковид-19*

JEL: I15; O10; 020

1. Introduction

The economic growth and stabilization are main targets for nations and nation's governments. And sustainability of economic growth and economic stabiztion. In this surround, it can be said that these targets are global strategic targets for the development of the modern world. Mankind faces universal problems in the ecological, social and economic spheres. Differences between regions and countries are deepening. At the same time, a series of political events, economic crises and, last but not least, disasters, to which a pandemic can be added today, inevitably show a shortage of resources.

Given the extent of various health threats, the World Food Program argues that hunger and malnutrition are a much greater risk of diseases such as AIDS, malaria and tuberculosis combined. With the spread of the coronavirus SARS-CoV-2, it has been observed that the problem of disease and the threat of its outbreak is probably more difficult to solve than that of starvation.

The full effects of the current Covid-19 pandemic will not be felt immediately. Moreover, it is not over. However, some possible short-term and long-term consequences of it can be considered, related to changes in the world economy, as well as to public attitudes and changes in people's behavior. Periods of alternating constraints in a number of countries contribute not only to changes in global consumption. At the same time, it should be noted that despite the crisis caused by the pandemic and the economic downturn, there are organizations that are taking advantage and improving their performance because they do not hesitate to change their business models.

The subject of this report is the pandemic as a factor destabilizing the socio-economic sustainability of the world economy. The aim is to identify some of the consequences of the pandemic in the context of socio-economic sustainability at the global level and the resulting problems. The tasks of the this report are:

1. Clarify the understanding of the pandemic as a factor.

2. To reveal the concept of socio-economic sustainability.

3. To present a vision of the problematic aspects of the socio-economic sustainability of the world economy in the context of the Covid-19 pandemic.

2. Understanding the pandemic or why the pandemic is create negativity on economic growth

The lifestyle changes resulting from the spread of Covid-19 disease that have taken place in recent months have affected even language and expression in modern societies. This is no surprise because there is no untouched region, country or continent. According to the Collins Dictionary, much of the words in the Collins Word of the Year 2020 list have one thing in common, and that is the pandemic. For example, the word „coronavirus“ has a 35-fold increase in usage on an annual basis. Lockdown, the term quarantine, has been declared the word of the year and has been used more than 250,000 times in 2020, while only 4,000 times in 2019. At the same time, the meaning of the word is changing: in the minds of most people, lockdown is already a measure of public health.

This naturally raises the question of whether there is a discrepancy between the use and the real meaning, as a result of social impacts, of the word „pandemic“? Moreover, at a press conference in March 2020, WHO Director-General Tedros Gebraysus defined pandemic as a word that should not be used lightly or carelessly and which, if abused, could cause irrational fear or acceptance that the fight is over, leading to unnecessary suffering and death.

The onset of a pandemic is usually preceded by an epidemic. Some researchers have identified key characteristics applicable to all, or almost all, epidemics such as: Wide geographic extension, Disease movement, High attack rates and explosiveness, Minimal population immunity, Novelty, Infectiousness, Contagiousness, Severity. They point out that there is only one unchanged common denominator: Wide geographic extension. However, most of the other epidemiological characteristics are common. (Morens, Folkers and Fauci, 2009).

Charles Rosenberg (1989) defines the epidemic itself as an event, not a trend. He points out that the epidemic begins at some point, continues for a period of time, follows a line of growing tension, turns into a crisis of an individual and collective nature, then moves to an end. Sooner or later, the epidemic subsides, Rosenberg points out, either under the influence of society's efforts or simply by exhausting the supply of potential victims.

It is assumed that pandemics have nothing to do with the severity of a disease, but are related to their geographical spread. In practice, a pandemic is a kind of pervasive epidemic that spreads around the world beyond expectations, characterized by the emergence of a new virus or infectious carrier against which the human population has no immunity. As a rule, the mortality rate in pandemic waves is particularly high. However, European Centre for Disease Prevention and Control indicate, in a more technical sense the WHO, the onset of a pandemic (phase 5) as „large clusters in which human-to-human spread is still localized, suggesting that the new virus becomes better adapted to humans, but not yet fully portable. At this stage, it is considered that there is a significant risk of a pandemic“and (phase 6) pandemic - „increased and lasting transmission among the general population“, while the Center for Disease Prevention and Control uses 3 criteria: severe illness that potentially leads to death; permanent transmission of the infection from person to person; spread of the virus worldwide.

In defining a pandemic as a factor destabilizing socio-economic resilience, when the term 'factor' is used, it must first be borne in mind that, translated from Latin, 'factor' means 'producer, producer, creator'. Second, we can conditionally distinguish three most commonly used meanings of the term such as: „Cause, driving force, cause of a process determining its character or individual features"; „Significant circumstance contributing to a process, phenomenon"; „one of the main resources of the production activity, the enterprise and the economy as a whole (land, labor, capital, entrepreneurship); driving force of economic, production processes, influencing the result of production, economic activity".

When considering the pandemic as a factor destabilizing socio-economic sustainability in the context of this report, the authors consider that it is not appropriate to problematize the consideration of the term as an economic category. The term is used in the sense of a condition, cause, driving force, influencing and impact on socio-economic sustainability, considered in the context of the Covid-19 pandemic.

Along with the challenges facing the global economy, confidence-building and encouraging people to change their behavior in order to limit the spread of the disease have proved to be among the most difficult problems for governments to solve. The focus of efforts has been on the slow spread of the disease, which is expected to reduce the risk of overloading health systems. Accordingly, more time is needed to understand how best to treat the disease, to reach more people who can be provided with a vaccine. Some researchers point out that this is where the problem of trust in some governments arises. They point out that time has shown that those countries whose citizens believe in managerial competence and are not afraid of their freedoms do best because they know that individual freedoms are never an absolute value and must always be judged in the light of the public good. (Krastev, 2020)

It can be argued that the more unexpected and/or more accidental a phenomenon is, the greater its cognitive and practical significance because it carries a greater amount of information. At the moment, the pandemic is just such a phenomenon. For the time being, the short-term effects of until recently, they were most often viewed through the prism of history.

3. Concept of socio-economic sustainability

Without going into too much detail, we will point out our conception of 'socio-economic sustainability', which has been shaped by the theme of this report. To begin with, it is necessary to clarify the concept, including three different terms, which, in addition to themselves and have many different meanings, conditionally combined do not give us an idea of its real content when considering the pandemic as a factor destabilizing socio-economic sustainability of the world economy.

It is believed that the wide range of social aspects of socio-economic sustainability is preceded by economic ones that do not lose their importance after

the emergence of social. (Conger, Donnellan, 2007) On the one hand, it can be argued that the social aspects are proof of the existence of quality in the development of the economy. On the other hand, it is necessary to emphasize the programming nature of social aspects, because they must be consistent with the development of the system.

The aim of sustainability is to ensure economic recovery while protecting resource resources and the environment, taking into account the interests of future generations. The sustainability of economic development can be considered as such a state of the economy, which maintains the stability of the final parameters of its development, social and economic indicators. It is generally accepted that the understanding of the sustainability of economic development can be viewed from two perspectives, namely: stabilization stability: maintaining a set level of final economic indicators; dynamic sustainability: maintaining marginal indicators of economic growth (annual GDP growth rate, inflation within certain limits).

Socio-economic sustainability should be discussed as a more comprehensive and fundamental definition. It presupposes the existence of a set of conditions, factors and measures with regulatory impact, which ensure the stability of the set level of the final indicators. The category is also associated with security, and this also requires strengthening government regulation in maintaining socio-economic sustainability.

The state economic policy aims to achieve both internal and external sustainability of the economy. The first requires stability of production, employment, prices, and a certain standard of living, and the second is ensured by the stability of the balance of payments, the state of gold reserves, the positive foreign trade balance. In turn, economic policy instruments include elements such as budget, finance, taxes, prices and foreign trade, and by using and combining them, the state is able to achieve its goals. (Zagorcheva-Koycheva, 2020) Thus, state regulation of the economy becomes the most important condition for its sustainability, which is ensured in combination with market self-regulation. This gives grounds to claim that state regulation can also determine the strength of the pandemic as a factor destabilizing socio-economic sustainability. Covid-19 has manifested social inequalities and overcoming them is one of the biggest challenges in the future. (Boissay, Rungcharoenkitkul, 2020; Jonung, Roege, 2006)

Socio-economic sustainability is influenced by some prerequisites, which can generally be defined as external and internal. interaction of the organizations with the regulators of the entrepreneurial activity, etc. The political and economic situation in a country has an indirect impact on socio-economic sustainability.

Some of the most important internal prerequisites influencing the socio-economic sustainability of organizations are the availability of investment, productivity, reserve capacity, new technologies, innovation, intellectual resources, capital liquidity, solvency, profitability and last but not least the proportionality of the domestic investment complex.

In our opinion, socio-economic sustainability is the ability, in this case in a state of pandemic, of the world economy to maintain certain, pre-set levels of achievement of economic goals in the conditions of dynamic and unpredictable transformations of the system.

Thus, with the most generalizing characteristics and a broad interpretation, the concept of socio-economic sustainability is applied in this report, with the use of specific meaning and content, which are designed in the context of the Covid-19 pandemic.

4. The issue of some consequences on socio-economic sustainability in the context of the covid-19 pandemic

There is no short answer to the complex question of the implications for socio-economic sustainability in the context of uncertainty about the depth and duration of the crisis caused by the spread of the David-19 disease. In attempting to do so, it should first of all be emphasized that the pandemic still has the potential for variable dynamics of the direction of impact on socio-economic sustainability.

The spread of Covid-19 has already caused profound disruptions to the development of the economy and society. For example, world trade is affected, both by shrinking supply and demand for the global economy. There has been a temporary closure of even the main production facilities due to interruptions in supply chains, reduced demand, reduced production. The effects of the Covid-19 pandemic are perhaps most visible in the services sector. The main victims are international tourism, air passenger transport and container transport. Financial transactions, as well as information and communication technology services, were also unaffected. Despite the seriousness of these consequences, they do not seem unmanageable and can be considered short-term. From this point of view, it can be expected that once the pandemic disappears, or at least is under control, international trade relations are likely to be fully restored and the services sector transformed.

The global economy is based on the specialization of labor in different countries and some of the long-term consequences of the Covid-19 pandemic can be linked to it. In accordance with the theory of comparative advantage, which provides the basis for the current international system of exchange of goods and services, such specialization allows maximizing total output and improving welfare. However, the pandemic has shown the fact that economies of scale are accompanied by costs that may, under certain conditions, outweigh the undoubted benefits until recently. The breakdown of supply chains that has taken place can have a significant long-term impact on global distribution systems, not just individual companies. At the same time, with the threat of deglobalization, outlines for both deepening integration and unification are taking shape. Moreover, the European project is at stake, and the solidarity, cooperation and dialogue on which it is built must be rethought and realized beyond securing the scale of economic development.

The future development of the coronavirus (SARS-CoV-2) situation is still unpredictable because, as is well known, risk is measured by a combination of past events and current data. In a situation of uncertainty like the current one, this possibility is distorted. The role of governments in taking targeted action now stands out. At the moment it is most useful to focus on the short-term consequences and possible measures to overcome them. It should be emphasized that there are no measures to prevent or fully compensate for the adverse socio-economic effects of such a process. The crisis has a price, the payment of which in the most optimistic scenario can only reduce the short-term consequences. Undoubtedly, but at a later stage, it is necessary to consider the long-term consequences, as well as to develop long-term policies for restructuring the economy and economic activity.

The actions of governments must take into account that some of the measures should be of a short-term nature and focus on short-term consequences. They should aim to alleviate the immediate consequences for the economy and society. The long-term focus must be on the long-term consequences by maintaining a favorable regulatory and fiscal environment to allow the economy to adapt rapidly and growth to resume.

The resolution of the following problems on the move is emerging as one of the possible ways of impact to ensure socio-economic sustainability in a pandemic:

– creating conditions for the functioning and development of the industry;

– ensuring food security (availability, access, recovery, stability) through the development of agriculture and agriculture;

– addressing challenges in the social sphere related to maintaining the motivation for work of the economically active population, providing employment and development of health care.

Examining the problematic aspects of socio-economic sustainability in the context of the Covid-19 pandemic shows the need for a differentiated approach for each country, related to the structure of its economy, its demographic and ethnic composition, natural conditions and resources.

The mobilization of financial resources and their efficient use are key in the implementation of measures to support socio-economic sustainability. The economic impact of the crisis caused by the pandemic is undoubtedly defined by serious fiscal dimensions. A loss of between 4-5% of GDP is expected, and a similar effect on spending related to their growth is also emerging as significant as an impact on socio-economic sustainability.

Citing historical parallels, some commentators (Krastev, 2020) say the effects of the pandemic will go deep into the socio-economic sphere. They predict a profound and lasting transformation of the process of globalization. The new world that is expected to emerge will be characterized by stricter immigration rules, newly constructed trade and investment barriers, and technological unbundling, with a central role reserved for states rather than international institutions. They emphasize that only countries seem to be able to offer solutions to existential challenges such as the Covid-19 pandemic.

Others (Rosenberg, 1989; Morens et al., 2009) argue that epidemics are putting pressure on affected communities, revealing hidden structures that would otherwise be inconspicuous, such as the concentration of people in cities, travel around the world and growing social inequality.

There are many things at the moment that are not clear. Circumstances related to the spread of the virus, the active mass control, the development of skills and habits in the online learning environment, the many unpredictable and unidentified consequences of anti-pandemic measures that affect all walks of life. (Leavey, Eastaugh, and Kane, 2020) Even having access to a set of all possible data related to current situation information, epidemiological curve and global geographical distribution worldwide still does not guarantee their correct reading, at least because there is no previous experience in a situation like this.

5. Conclusion

In less than two years since the first alarming signs of the spread of the coronavirus (SARS-CoV-2), many aspects of social and economic life have been rearranged.

The links between the pandemic and socio-economic sustainability examined reveal the Covid-19 disaster as a new phenomenon, fundamentally different from previous crises, and provide three main lessons:

– the problems of sustainability of socio-economic development, countries with different levels of economic potential must solve taking into account the peculiarities of their development, social traditions, public health systems, political regimes, rather than mechanically copy their coping policies;

– in a situation like this, the only useful move is to take adequate action addressed only to the immediate problems;

– there will always be organizations that will be able to take advantage of even the worst economic downturn and recession.

The pandemic has dealt a short-term blow to the global economy that affects everyone, through different channels and at different depths. It may not be the last, given the global spread of coronavirus. It is crucial to take this unpredictable duration into account and to find ways to target economic growth, overcome societal imbalances and reduce the poor, in order to preserve the application of the concept of sustainability as a global strategy for the development of the modern world.

References:

Krastev, Iv. (2020). Is it tomorrow yet? How the pandemic is changing Europe [Кръстев, Ив. (2020). Утре ли е вече? Как пандемията променя Европа. Издателство: Обсидиан]

Boissay, Fr. & Rungcharoenkitkul, Ph. (2020, April 17). Macroeconomic effects of Covid-19: an early review. Retrieved August 20, 2021 from https://www.bis.org/publ/bisbull07.pdf

Conger, R. D. & Donnellan, M. B. (2007, January). An Interactionist Perspective on the Socioeconomic Context of Human Development, Annual Review of Psychology (58), 175-199. Retrieved August 20, 2021 from http://www.annualreviews.org/doi/abs/10.1146/annurev.psych.58.110405.085551

Jonung, L. & Roege, W. (2006, June) The macroeconomic effects of a pandemic in Europe - A model-based assessment. Retrieved August 10, 2021 from https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication708_en.pdf

Leavey, C. Eastaugh, Al. & M. Kane. (2020, August 30). Generation COVID-19 Building the case to protect young people's future health. Retrieved August 30, 2021 from https://www.health.org.uk/sites/default/files/2020-08/Generation%20COVID-19.pdf

Morens, D. M., Folkers, G. K. & Fauci, A. S. (2009, October 01). What Is a Pandemic? The Journal of Infectious Diseases, 200 (7), 1018-1021, Retrieved August 12, 2021 from https://academic.oup.com/jid/article/200/7/1018/903237

Rosenberg, C. E. (1989). What Is an Epidemic? AIDS in Historical Perspective. Daedalus, 118, (2), Living with AIDS, 1-17. Retrieved August 11, 2021 from https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/3785122/mod_resource/content/1/Rosenberg_What%20is%20an%20epidemic.pdf

Zagorcheva-Koycheva, D. P., (2020). Effects Of The Change Of The State Budjet Of The Republıc Of Bulgarıa For 2020, As A Result Of The Covıd19 Pandemıc, Internatıonal Scıentıfıc Conference „Mattex 2020", 22 - 24 October 2020 [Загорчева-Койчева, Д. П. (2020). Ефекти от промяната на държавния бюджет на Република България за 2020 г., провокирана от пандемията Ковид-19, Научна конференция с международно участие „MATTEX 2020" - 22 - 24 октомври 2020 г.] Retrieved August 08, 2021 from http://info.fmi.shu-bg.net/skin/pfiles/181_188zagorcheva_mattex2020-%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%98%D0%9419.pdf

Collins Dictionary. Retrieved June 05, 2021 from https://blog.collinsdictionary.com/language-lovers/the-year-of-lockdown/

World Food Program (WFP). Retrieved June 06, 2021 from https://www.wfp.org/

World Health Organization (WHO). Virtual press conference on COVID -19 - 11 March 2020. Retrieved March 30, 2021 from https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/transcripts/who-audio-emergencies-coronavirus-press-conference-full-and-final-11mar2020.pdf

European Centre for Disease Prevention and Control. Retrieved June 01, 2021 from https://www.ecdc.europa.eu/en